

**Національна академія управління
Міжнародна академія інформатики**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ІНФОРМАТИКИ В УПРАВЛІННІ,
ЕКОНОМІЦІ ТА ОСВІТІ**

[матеріали XIII міжнародного наукового семінару,
Київ – оз. Світязь, 30 червня – 4 липня 2014 року]

Київ – 2014

УДК 004:338.24:37

ББК 32.97.65.Я73

С – 91

Наукове видання рекомендовано вченою радою Національної академії управління (Протокол № 6 від 3.10.2014 р.).

Сучасні проблеми інформатики в управлінні, економіці та освіті : [матеріали XIII міжнародного наукового семінару, Київ – оз. Світязь, 30 червня – 4 липня 2014 року] / за наук. ред.

С 91

д.е.н., проф. М. М. Єрмошенка. – К.: Національна академія управління, 2014. – 264 с.

ISBN 978–966–8406–88–1

В матеріалах XIII міжнародного наукового семінару викладено тези учасників семінару по таких напрямках економічних наук: інформаційні технології, системи управління та методи прийняття рішень в економіці та управлінні; інформаційна підтримка соціально-економічних процесів в національному господарстві, регіонах та на підприємствах; інформаційне забезпечення сталого розвитку та безпеки в соціальній сфері, АПК, екології та освіті.

Розраховано на науковців, викладачів, державних службовців, аспірантів, докторантів, студентів економічних спеціальностей, фахівців національного господарства.

УДК 004:338.24:37

ББК 32.97.65.Я73

С 91

© Колектив авторів, 2014

© Національна академія управління, 2014

ISBN 978–966–8406–88–1

Зміст

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Іванова В.В. Інформаційні технології в економіці	6
Скворцов І.Б., Анісімова М.В., Завербна М.С. Проблеми використання чинника часу в економічних дослідженнях	8
Чаплига В.М., Чаплига В.В., Абашина Н.М. Система експертно-аналітичної підтримки рішень для Національного банку України	13
Цмоць І.Г., Медиковський М.О., Скорохода О.В. Технологія нейромережевої спектральної фільтрації економічних даних	18
Мойсеєнко І.П. Інформаційні технології у розвитку територіального управління	22
Машишев О.В. Задачі ситуаційного управління	27
Солоха Д.В., Беякова О.В., Жуков С.А. Інноваційний потенціал підприємства: позиціонування, забезпечення та розвиток в сучасних умовах економічної глобалізації та євроінтеграції	33
Крак Ю.В., Ермагамбетова Г.Н., Тернов А.С. Информационная технология для изучения жестовых языков	38

СЕКЦІЯ 1: ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ ТА УПРАВЛІННІ

Алішов Н.І.-огли, Швачич Г.Г., Ткач М.О. Дослідження ефективності багатопроекторної обчислювальної системи зі змінною областю обчислень	42
Іващенко В.П., Швачич Г.Г., Щербина П.О. Деякі аспекти уповільнення обчислень в багатопроекторних обчислювальних системах	47
Блудова Т.В., Кудик А.Б. Математичне моделювання інвестиційної стратегії на молокопереробному підприємстві	52
Марченко В.А. Особливості побудови захищених систем обміну мультимедійною інформацією	56
Римар О.А., Саченко А.О., Домбровський З.І. Системне управління якістю проекту в дорожній гадузі	58
Теслюк В.М., Кісь Я.П., Теслюк Т.М. Розроблення підсистеми автоматичного розв'язку економічних задач дробово-лінійного програмування	61
Твердохліб І.П. Сервіс-орієнтована архітектура інформаційного web-ресурсу підтримки рішень у сфері прогнозування	65
Белз О.Г. Вплив мультиколінеарності змінних на прогнозні характеристики моделей	71
Рудь В.Д., Шиберко В.В., Повстяний О.Ю. Аналіз порошкових матеріалів за допомогою програмного комплексу ABAQUS	77
Рудь В.Д., Гудієва Н.М. Комп'ютерне моделювання водопровідних мереж	81

СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ, РЕГІОНАХ ТА НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Мних О.Б., Брицький Р.М., Далик В.П. Системний підхід щодо зміцнення конкурентних позицій вітчизняного виробництва і його економічної безпеки	85
Чучка І.М., Джумурат Н.М. Конкурентоспроможність прикордонних регіонів України	88
Штулер І.Ю. Вплив інформатизації на інноваційну адаптивність підприємств	94
Манжос Т.В. Оптимальні маркетингові стратегії у прогнозуванні попиту на інноваційний продукт	98
Білак Г.Г. Інформаційне забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України	101
Коваленко О.Є. Моделі організаційного забезпечення інформаційних технологій ситуаційних центрів	105
Лютак О.М., Савош Л.В., Баула О.В. Інформаційні технології в туристично-рекреаційній галузі	111
Теребух А.А., Брунець Б.Р. Засади формування туристичної інфраструктури	116
Костинець В.В. E-branding: нові технології просування кариатського регіону в мережі Інтернет	120
Білик О.І., Білик В.М. Роль інформаційних технологій у розвитку малого бізнесу в Україні	123
Демчишин М.Я., Крамченко Р.А. Динаміка банківського кредитування в Україні	128
Костинець Ю.В. Стан розвитку ринку посередницьких послуг як маркетингової системи	133
Блудова Т.В., Горохова О.М. Інформаційні підходи в методології розрахунків сукупних індексів структурних зрушень в розрізі шестисекторної моделі економіки України	138
Загорецька О.Я., Швед Л.Р. Економічне оцінювання і управління інвестиційною діяльністю підприємства	144
Саченко С.І., Лендюк Т.В., Ріппа С.П. Перспективи управління знаннями в бухгалтерії	147
Сагалакова Н.О. Ціна туристичного продукту: теоретичний аспект	151
Лісовська Л.С., Здоровега М.В., Гвоздь М.Я. Оцінювання корисності інновацій для учасників інноваційного ланцюга	156
Воробець С.Й., Мельник В.М., Гавриляк А.С. Процесні моделі в управлінні соціально-економічним розвитком територій	161
Рудь Н.Т., Марчук О.І. Обґрунтування можливості використання динамічної інформаційної системи «Базис» в інноваційних процесах	165
Чорій М.В. Вплив організаційно-економічного механізму інформаційного забезпечення на конкурентоспроможність автотранспортних підприємств	170
Польовська В.Т. Просування екотоварів у сфері е-маркетингу	174

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ, АПК, ЕКОЛОГІЇ ТА ОСВІТИ

Рудь В.Д., Божко Т.Є., Гальчук Т.Н. Впровадження новітніх інформаційних технологій навчання в Луцькому національному технічному університеті	183
Далик В.П., Бойко В.С. Стан і перспектива розвитку державного регулювання інфляційних процесів як елемент стабілізаційної політики	187
Соломонов В.В. Особенности применения инструментария систем электронного документооборота при проведении и документировании совещаний по принятию решений	192
Гогра В.В. Законодавче забезпечення інноваційного розвитку АПК України	198
Кунанець Н.Е., Пасічник В.В., Кут В.І. Бенчмаркінг бібліотечних установ на основі методу розподілу ваг альтернатив	202
Гілета Ю.І., Мних О.Б. Інформаційне забезпечення розвитку фармацевтичної галузі	207
Лизанець А.Г., Мусаткіна В.П. Сучасний стан та проблеми управління молодіжною зайнятістю в Україні	210
Теслюк В.М., Денисюк П.Ю., Береговська Х.В. Використання технологій розумного будинку для поліпшення енергетичної ситуації в Україні	215
Жовтанецький М.І., Саварин М.І. Верифікація шлях технологічного розвитку України методами інтелектуального аналізу даних	219
Гальків Л.І., Гринькевич О.С. Інформаційне забезпечення задач маркетингового менеджменту у вищій освіті	224
Стегней М.І. Інформаційне забезпечення екологічного сталого розвитку сільських територій в умовах євроінтеграції	229
Чучка І.М., Фозекош М.Л. Роль екологічного співробітництва в карпатському регіоні	234
Гришко В.А., Ємельянов О.Ю., Лесик Л.І. Інформаційне забезпечення процесу оцінювання економічного потенціалу підприємства	239
Башуцька О.С. Структура бюджетної системи України та особливості міжбюджетної взаємодії	243
Воробець С.І., Кічор В.П., Гавриляк А.С. Динамічна модель розвитку тваринницької галузі регіону	246
Чучка І.М., Гегедош К.В. Вплив транспорту на розвиток економіки регіону	251
Кунанець Н.Е., Пасічник В.В., Кісь Я.П. Конкурентоспроможність бібліотек в умовах інформаційного суспільства	256
Кічор В.П., Воробець С.І., Мельник В.М. Оцінювання інвестиційної привабливості регіону з використанням нейромережевих технологій	259

*Стегней Маріанна Іванівна, к.е.н., доцент кафедри обліку та фінансів
Мукачівського державного університету*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Євроінтеграційні процеси України тісно пов'язані із внутрішніми процесами, що формують сучасну розвинену державу, здатну забезпечувати свої національні інтереси. Актуальними напрямками державного регулювання є забезпечення екологічної компоненти поряд із економічним та соціальним розвитком. Стрімкий індустріальний розвиток цивілізації почав вичерпувати існуючу ресурсно-екологічну базу, що може прискорити епоху глобальної кризи, яка охопить різноманітні аспекти людського життя. Формування механізмів регулювання економічного розвитку та заходів попередження розгортання цієї кризи на основі всебічного інформаційного забезпечення є одним з найголовніших завдань для України та всього людства.

Євроінтеграційні процеси України яскраво проявляються на території Закарпаття. Історія євроінтеграції Закарпаття налічує кілька століть, протягом яких наші пращури успішно господарювали в самому центрі Європи, не зважаючи на хід політичних процесів. За неповні 100 років Закарпаття перебувало в складі шести країн. У зв'язку з сучасними євроінтеграційними процесами для Закарпаття великого значення набуває діяльність у сфері транскордонного та міжрегіонального співробітництва.

На сьогоднішній день, основні напрямки розвитку транскордонного співробітництва Закарпаття визначаються «Програмою розвитку транскордонного співробітництва Закарпатської області на 2011–2015 роки», схваленою розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 10.12.2010 №827 [4].

Основною для співробітництва є діюча нормативна правова база і укладені угоди про співробітництво на рівні областей, міст, районів та селищних рад. У першу чергу – це угоди між Закарпатською облдержадміністрацією і сусідніми регіонами країн-членів Європейського Союзу. На виконання цих угод проводяться засідання Міжурядових комісій з питань транскордонного співробітництва,

вирішуються проблемні питання та розробляються концепції співробітництва. На сьогоднішній день область має понад 185 двосторонніх угод про співробітництво та добросусідство з населеними пунктами більш ніж 15 країн світу, серед яких Угорщина, Словаччина, Румунія, Польща, Австрія, Фінляндія, США, ФРН та ін.

Здійснюється активне співробітництво, в рамках Карпатського регіону, з окремими регіонами країн ЄС, з повітами Марамуреш та Сату-Маре (Румунія), Саболч-Сатмар-Берег та Гевеш медье (Угорщина), Кошіцьким та Пряшівським самоврядними краями (Словаччина). Підкарпатським воєводством (Польща), регіоном Оберфранкен (Німеччина), краєм Височіна (Чехія) та Вуковарсько-Сремською жупанією (Хорватія). Також підписано Протокол намірів з Ханті-Мансійським автономним округом-Югри (Росія) та Угоду з Боршод-Абауй-Земплен медье (Угорщина), підписано протокол намірів з Киргизькою Республікою. Цього року планується підписання нових угод з регіоном Південний Тіроль (Італія) та федеральною землею Бургеландом (Австрія).

Таблиця 1. Базова інформація про членів Міжрегіональної Асоціації «Карпатський Євrorегіон» [5]

Країни-члени	Регіони	Населення, млн осіб	Площа, км ²
Польща	Підкарпатське воєводство	2370654	18683
Румунія	округи Сату Маре, Марамуреш, Бігор, Сучава, Богошань, Зілаг, Харгіта	2274016	27104
Словаччина	Кошіцький та Пряшівський краї	1111177	10459
Угорщина	області: Боршод-Абауй-Земплен; Гайду-Бігар; Гевеш; Яс-Надькун-Солнок; Саболч-Сатмар-Берег; а також міста з обласним статусом: Мішкольц; Дебрецен; Егер; Ніредьгаза.	2609114	28639
Україна	Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська та Чернівецька області	6429900	59000

Згідно з даними Офіційного сайту Закарпатської обласної адміністрації від 8 лютого 2014 р., протягом 2013 р. підписано [7]:

- Меморандум про розвиток тристоронніх відносин співробітництва між Закарпатською обласною державною

адміністрацією (Україна), Пардубицьким краєм (Чеська Республіка) та Пряшівським самоврядним краєм (Словацька Республіка);

- Угоду про співробітництво між Закарпатською обласною державною адміністрацією (Україна) та Урядом Автономного краю Воеводина (Республіка Сербія).

Вагоме значення для транскордонного співробітництва регіонів розташованих на західних кордонах Росії, Білорусії, України та Молдови має програма TACIS Cross-Border Cooperation (CBC) метою, якої є підтримка діяльності у таких сферах, як: адміністративні реформи; місцевий економічний розвиток; захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання енергії; соціальний розвиток.

Транскордонне співробітництво в плані реалізації політики ЄС здійснюється в рамках Ініціативи INTERREG, мета якої – субсидіювання та стимулювання транснаціональної та міжрегіональної співпраці, яка здійснюється через кордони та сприяє гармонічній підтримці розвитку. Також слід зазначити, що в межах даної програми до цієї пори діє Угода про ІНТЕРРЕГІО – про трілатеральне співробітництво Закарпатської області (Україна), Сату-Марського повіту (Румунія) та області Саболч-Сатмар-Берег (Угорщина) укладена 6 жовтня 2000 року. ІНТЕРРЕГІО на транскордонних територіях України, Румунії та Угорщини реалізує розвиток у наступних напрямках: Європейський транспортний коридор; економіка та іноземний туризм; збереження спільних культурних спадщин; охорона природи, навколишнього середовища та природних ресурсів.

Стосовно сільських територій Закарпаття діє проект Підтримка села – транскордонне ділове співробітництво, який спрямований на стимулювання процесу реформ у сфері розвитку сільських територій. Мета даного проекту: зміцнення економічного співробітництва між сільськими територіями Закарпатської області та прикордонними територіями Угорщини, Румунії, Польщі та Словаччини.

Отже, Карпатський регіон можна вважати особливою територією, завдяки своєму геополітичному розташуванню, оскільки він знаходиться на перетині кордонів п'яти сусідніх держав: України, Угорщини, Румунії, Польщі та Словаччини. Унікальність регіону підтверджується тим, що природа цих зв'язків носить характер не імперативного походження, а взаємовідносини сформовані внаслідок потреб населення, зокрема

сільського, що проживає на цій території та історичних процесів. На території регіону відбувається процес співпраці не лише на регіональному рівні, але й робить можливою співпрацю в межах загальнонаціональних заходів і програм між Україною, Польщею, Румунією, Угорщиною та Словаччиною.

В науковій літературі існує багато трактувань феномену сталого розвитку. Під сталим розуміють підтримуваний еколого-економічний розвиток, що не загрожує майбутнім поколінням, підтримує відновлення існуючих ресурсів. Сталий розвиток у формулюванні ООН на конференції у Ріо-де-Жанейро – це розвиток суспільства, що дозволяє задовольнити потреби нинішнього покоління, не наносячи при цьому шкоди можливостям майбутніх поколінь для задоволення їхніх потреб [6].

Забезпечення сталого розвитку сільських територій залежить від низки чинників та умов. Одне із вагомих місць у системі цих чинників належить екологічному фактору, посилена увага до якого пояснюється підвищенням рівня антропогенного навантаження на довкілля, стрімким розвитком науково-технічного процесу. Сучасний екологічний стан пов'язаний із негативними змінами навколишнього середовища: значним зменшенням біопродуктивності і біорізномаяття, руйнуванням природних екосистем, частими природними та техногенними катастрофами, глобальними епідеміями, катаклізмами, демографічними, енергетичними та продовольчими проблемами. Все це межує зі знищенням середовища існування людства.

Взаємодія людини і природи є фундаментальною умовою існування суспільства. Закономірності сукупного, взаємодоповнюючого розвитку населення і природи формують певний простір де особливості життєдіяльності першої компоненти стають умовами відтворення другої, їх взаємодія здійснюється в межах соціальної сфери, і як наслідок, підпорядковується її законам. Населення, як складова суспільства розвивається за законами, обумовленими соціальними процесами. Населення є лише споживачем і регулятором відтворення природних благ. А природне середовище, в свою чергу впливає на людство, і пояснюється це тенденціями розвитку суспільства.

Тому дослідження феномена сталого розвитку сільських територій України повинне відбуватись у напрямку пошуку механізмів

узгодженості дій соціальних, природних та економічних законів на різних етапах розвитку суспільства.

Україна потребує поступового наближення своєї політики до стандартів ЄС, що має здійснюватися з урахуванням національних інтересів, умов та можливостей, а головне орієнтуватиметься на нові, перспективні соціо-еколого-економічні механізми, що нині реалізуються в ЄС в рамках його стратегії сталого розвитку та моделі еко-соціальної ринкової економіки. Уряд України намагається забезпечити екологічний та соціальний розвиток економіки. Прийнято деякі правові акти, спрямовані на забезпечення сталого розвитку. Так, була схвалена Постанова «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів» [2], розрахована на тривалу перспективу. На вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища та сталого розвитку в окремих сферах спрямована Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки» [3], Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» [1]. Діють законодавчі акти про соціальний захист різних верств населення та інші. Проте, відсутній дієвий механізм забезпечення екологічної безпеки сіл та нашої держави, в цілому, що доводить необхідність та актуальність подальших досліджень даної тематики.

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 №1264-XII зі змінами // zakon.rada.gov.ua.
2. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів: Постанова Верховної Ради України від 24.12.1999 №1359-XIV // zakon.rada.gov.ua.
3. Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: Постанова Верховної Ради України від 5.03.1998 №188/98-ВР // zakon.rada.gov.ua.
4. Про затвердження Програми розвитку транскордонного співробітництва Закарпатської області на 2011–2015 роки: Розпорядження Голови обласної державної адміністрації від 10.12.2010 №827 // www.carpathia.gov.ua.
5. Бялян А.В. Форми та механізми активізації євро регіонального транскордонного співробітництва України та держав Центральної Європи // Науковий Вісник УжНУ – Серія: Економіка.– 2005 – Вип. 7. – С. 80–88.
6. Доклад Всемирной комиссии по вопросам окружающей среды и развития: «Наше общее будущее» / ООН. Генеральная Ассамблея. Сессия (42Ж1987). – Нью-Йорк: ООН, 1987. – 411 с.
7. Пріоритетні напрями розвитку транскордонного співробітництва на 2014 рік // Закарпатська обласна адміністрація // www.carpathia.gov.ua.

Доповідь надійшла до редакції 28.07.2014.

[матеріали XIII міжнародного наукового семінару,
Київ – оз. Світязь, 30 червня – 4 липня 2014 року]

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАТИКИ В УПРАВЛІННІ, ЕКОНОМІЦІ ТА ОСВІТІ

Підп. до друку 3.10.2014. Формат 60x80 1/16.
Папір офсет. №1. Офс. друк. Гарн. «Palatino Linotype».
Ум.друк.арк. 15,8. Обл.-вид. арк. 12,5. Наклад 130 прим.
Замовлення № 154.

Національна академія управління,
01011, м. Київ, вул П. Мирного, 26.
тел. 254-31-96, тел./факс 280-80-56.
www.nam.kiev.ua, eco@nam.kiev.ua

Віддруковано в типографії
ТОВ «Наш формат», 02105,
м. Київ, пр-т Миру, 7